มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัย เรื่อง แนวทางในการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งเต้านมของสตรีอายุ 35 –60 ปี ในตำบลเจ้าเสด็จอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสาระสำคัญของการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลต่างๆที่ได้จากการศึกษามาสร้างข้อคำถามของแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหา ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา
3. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบโครงสร้างเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำเครื่องมือไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีการดังนี้

4.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหาภาษาที่ใช้ และความถูกต้องเชิงทฤษฎีแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มสตรีที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่เขตตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบค่าทางสถิติ โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ด้วยวิธีการ (KR 20)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร คือ สตรีอายุ 35 – 60 ปี ในเขตรับผิดชอบของสถานีอนามัยตำบลเจ้าเสด็จ ตำบลเจ้าเสด็จ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 146 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 725)

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง
ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดเป็น 0.05
n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N = ขนาดของประชากร
e = 0.05

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{146}{1+(146)\,(0.05)^2}$$

$$= 106$$

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สตรีที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 1-6 ตำบลเจ้าเสด็จ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีอายุระหว่าง 35 – 60 ปี ขึ้นไป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 106 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ จำนวนการมีบุตร การคุมกำเนิด การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุข แบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check list) และเติมข้อความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านม จำนวน 20 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุ ปัจจัยเสี่ยง อาการ การป้องกันและการตรวจค้นหา การดูแลรักษา และการบริโภคเพื่อลดปัจจัยเสี่ยง แบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบว่า ใช้ กับ ไม่ใช่

$$\text{ระดับคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับที่ต้องการ}}$$

$$= \frac{20 - 0}{3}$$

โดยแบ่งระดับความรู้การป้องกันโรคมะเร็งเต้านมเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง ระดับสูง มีการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	**ความหมาย**
0.00 – 6.67	มีความรู้ในการป้องกันโรคในระดับต่ำ
6.68 – 13.33	มีความรู้ในการป้องกันโรคในระดับปานกลาง
13.34 – 20.00	มีความรู้ในการป้องกันโรคในระดับสูง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติการตรวจหามะเร็งเต้านม หมายถึง มีการปฏิบัติการตรวจหามะเร็งเต้านมของสตรี ลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) เป็นประโยคบอกเล่าจำนวน 10 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 3 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง หรือ ไม่ได้ปฏิบัติ การประเมินผลโดยแบ่งระดับการปฏิบัติที่ถูกต้อง ออกเป็น 3 ระดับ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้

$$\text{พิสัยของคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด – คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับที่ต้องการ}}$$

$$\text{คะแนนการปฏิบัติ} = \frac{3.00 - 1.00}{3} = 0.66$$

การแปลความหมายค่าคะแนนปฏิบัติ

มีการปฏิบัติที่ถูกต้องในระดับสูง ได้คะแนนเฉลี่ย 2.34 ถึง 3.00

มีการปฏิบัติที่ถูกต้องในระดับปานกลาง ได้คะแนนเฉลี่ย 1.67 ถึง 2.33

มีการปฏิบัติที่ถูกต้องในระดับต่ำ ได้คะแนนเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.66

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงสาธารณสุขอำเภอเสนา เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่ที่ 1-6 ตำบลเจ้าเสด็จ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ในการสำรวจครั้งนี้ผู้ศึกษาจะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ 1 กันยายน 2553 ถึง 28 กันยายน 2553 ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีอนามัย (หมู่ที่ 1 – 6 ตำบลเจ้าเสด็จ) กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 106 คน โดยขอความร่วมมือจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นผู้ประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพร้อมชี้แจงรายละเอียด จุดประสงค์ของการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามและติดต่อประสานขอรับแบบสอบถามคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของสตรี 35- 60 ปี ในเขตตำบลเจ้าเสด็จ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมสตรี 35 - 60 ปี ในเขตตำบลเจ้าเสด็จ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งเต้านมสตรี 35 - 60 ปี ในเขตตำบลเจ้าเสด็จ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนา กระบวนการให้ความรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งเต้านมสตรี 35- 60 ปีในเขตตำบลเจ้าเสด็จ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา